

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจเปิดมีการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศมาช้านาน มูลค่าการค้าระหว่างประเทศ¹ของไทยมีแนวโน้มขยายตัวตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการค้าของโลก ในปัจจุบันโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศไทยมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตค่อนข้างมาก จากการที่ประเทศไทยมีระบบเศรษฐกิจที่เปิดรับกับการทำธุรกรรมระหว่างประเทศมากขึ้น ภาคต่างประเทศจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ เงินทุนจากการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ ทั้งการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) และการลงทุนในหลักทรัพย์จากต่างประเทศ (Foreign Portfolio Investment: FPI) มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว กลายเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในระยะ 2-3 ทศวรรษที่ผ่านมาประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลาย ซึ่งก็รวมทั้งประเทศไทยด้วย ต่างหันมาใช้นโยบายส่งเสริมการส่งออกเพื่อขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจ รวมทั้งกระแสการเปิดเสรีทางการค้าและการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของนานาประเทศ ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมให้เกิดการขยายตัวทางการค้าอย่างรวดเร็ว การค้าระหว่างประเทศนอกจากจะทำให้ประชากรในประเทศมีทางเลือกในการบริโภคที่หลากหลายขึ้น สามารถบริโภคสินค้าที่ประเทศตนผลิตไม่ได้โดยการนำเข้าจากต่างประเทศ ในขณะเดียวกันก็สามารถนำสินค้าที่ผลิตได้มากเกินไปมาเกินความต้องการบริโภคในประเทศส่งไปจำหน่ายยังต่างประเทศสร้างรายได้เข้าประเทศอีกทางหนึ่งแล้ว การค้าระหว่างประเทศยังเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งสามารถอธิบายผ่านสมการรายได้ประชาชาติด้านรายจ่ายของ จอห์น เมนาร์ด เคนส์ ดังนี้

$$\text{GDP} = C + I + G + (X-M)$$

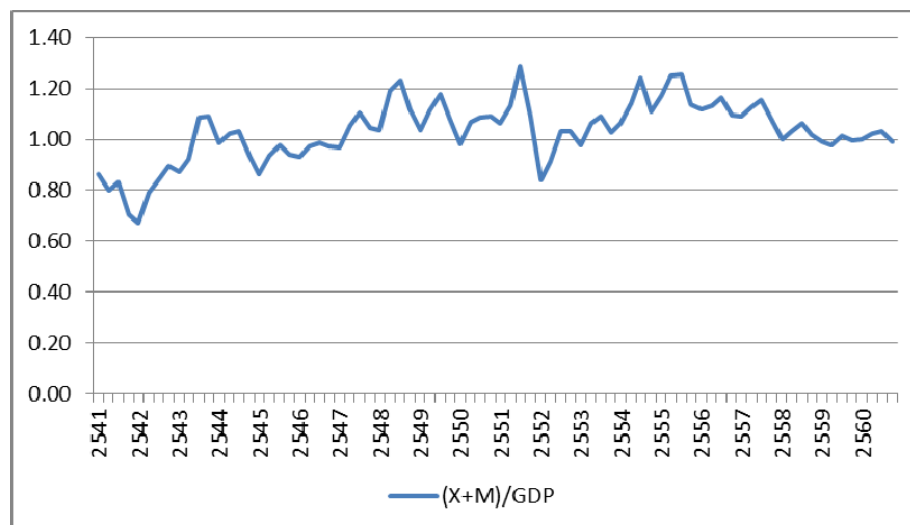
$$\text{GDP} = \text{ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ}$$

¹ มูลค่าการค้าระหว่างประเทศ = มูลค่าการนำเข้า + มูลค่าการส่งออก

C	=	การบริโภคของครัวเรือน
I	=	การลงทุนของภาคเอกชน
G	=	รายจ่ายรัฐบาล
X	=	การส่งออก
M	=	การนำเข้า

ในกรณีที่ประเทศส่งสินค้าออกได้มากกว่าการนำเข้า หรือ $(X-M) > 0$ นั่นคือประเทศมีการเกินดุลการค้า ก็จะส่งผลให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจนั่นเอง นอกจากนี้การส่งออกยังทำให้เกิดการขยายตัวของการลงทุนในประเทศและการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจ และเมื่อประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นก็นำไปสู่การบริโภคที่สูงขึ้นตามมาด้วย

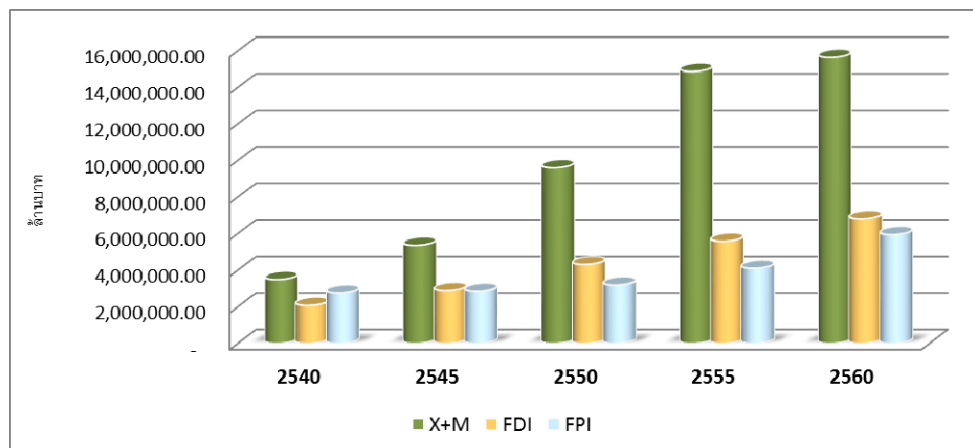
เมื่อพิจารณาขนาดการเปิดประเทศของไทยในช่วง พ.ศ. 2540-2560 โดยพิจารณาจากผลรวมของมูลค่าการส่งออกและนำเข้าหารด้วยผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ หรือ $(X+M)/GDP$ พบว่าขนาดการเปิดประเทศของไทยมีแนวโน้มสูงขึ้นนับจาก พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา โดยสัดส่วนดังกล่าวเพิ่มจาก 0.64 เท่า ใน พ.ศ. 2540 เป็นกว่า 1 เท่า ใน พ.ศ. 2560 เนื่องจากมูลค่าการค้าระหว่างประเทศมีการขยายตัวรวดเร็วกว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศนั่นเอง แสดงให้เห็นว่าการค้าระหว่างประเทศมีอิทธิพลต่อระบบเศรษฐกิจไทยมากขึ้น อย่างไรก็ตามขนาดการเปิดประเทศมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อยจาก พ.ศ. 2555 เป็นต้นมา เนื่องจากการขยายตัวของการส่งออกและนำเข้าของไทยมีแนวโน้มชะลอตัวลงนั่นเอง

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาพที่ 1.1 ขนาดของการเปิดประเทศของไทย

นอกจากการค้าระหว่างประเทศดังกล่าวข้างต้นแล้ว การลงทุนระหว่างประเทศก็นับเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่เป็นที่มาของเงินทุนจากต่างประเทศที่ไหลเข้ามาสู่ระบบเศรษฐกิจ และมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ เมื่อพิจารณาการขยายตัวของการค้าระหว่างประเทศ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และการลงทุนในหลักทรัพย์จากต่างประเทศแล้ว พบว่านับจาก พ.ศ. 2540 เป็นต้นมาทั้ง 3 ช่องทางมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยการค้าระหว่างประเทศมีความโดดเด่นมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และการลงทุนในหลักทรัพย์จากต่างประเทศตามลำดับ อย่างไรก็ตามหากพิจารณาในเรื่องการขยายตัวพบว่า การค้าระหว่างประเทศมีการขยายตัวมากที่สุดกว่า 4 เท่าจาก พ.ศ. 2540-2560 รองลงมาได้แก่ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ มีการขยายตัวกว่า 3 เท่า ซึ่งเป็นเงินลงทุนระยะยาวที่ประเทศต่างๆต้องการ โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนาที่ขาดแคลนเงินออม เพราะนอกจากเงินทุนจะอยู่ในประเทศนานแล้ว โดยทั่วไปการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมักจะมาพร้อมกับเทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ๆที่จะมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตให้กับประเทศผู้รับทุน รวมทั้งเกิดการจ้างงานอีกด้วย ส่วนการลงทุนในหลักทรัพย์นั้นมีการขยายตัวต่ำที่สุด โดยมีการขยายตัวกว่า 2 เท่าและมีความผันผวนค่อนข้างมากตลอดจนมีการเปลี่ยนแปลงตามภาวะการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ของไทยและตลาดหลักทรัพย์ในภูมิภาคเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตามการมีเงินลงทุนในหลักทรัพย์จากต่างประเทศเพิ่มขึ้น จะส่งเสริมให้ตลาดทุนในประเทศมีการขยายตัว Eniekezimene (2013) ทำให้การระดมทุนผ่านตลาดหลักทรัพย์ของบริษัทเอกชนในประเทศทำได้สะดวกยิ่งขึ้น เม็ดเงินจะถูกส่งผ่านไปยังภาคเศรษฐกิจจริง เกิดการขยายตัวของการลงทุนและการจ้างงานใหม่ และนำไปสู่การขยายตัวทางเศรษฐกิจในที่สุด

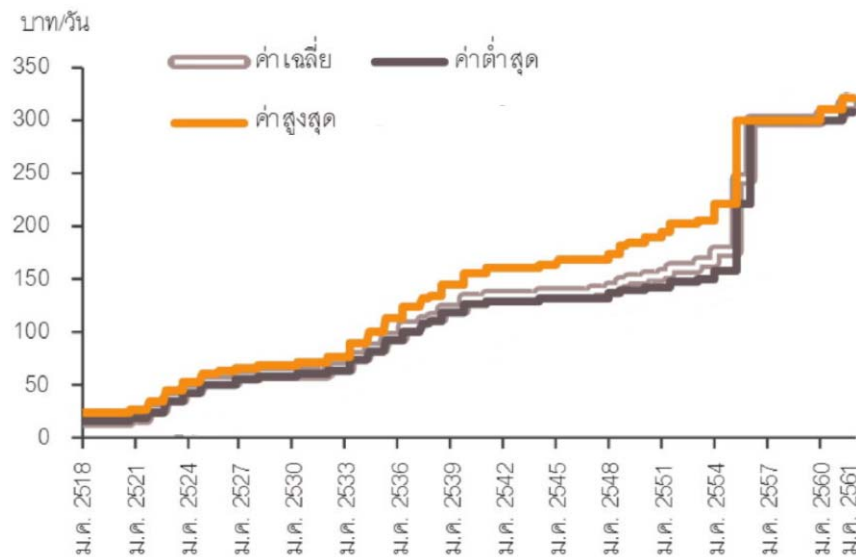

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาพที่ 1.2 การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศของไทย

สำหรับบทบาทการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศที่มีต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจนั้น หากแบ่งพิจารณาเป็น 2 ช่วงคือช่วงก่อนการเกิดวิกฤตเศรษฐกิจสหรัฐฯ (พ.ศ. 2540-2550) และช่วงหลังการเกิดวิกฤตเศรษฐกิจสหรัฐฯ คือ นับจาก พ.ศ. 2550 เป็นต้นมาถึง พ.ศ. 2560 พบว่าในช่วงแรกการค้าระหว่างประเทศมีการขยายตัวมากที่สุด เนื่องจากได้รับผลดีจากการที่รัฐบาลประกาศลอยตัวค่าเงินบาทเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2540 ทำให้เงินบาทอ่อนค่าลงค่อนข้างมากอัตราแลกเปลี่ยนปรับตัวจาก 25 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ เป็นกว่า 50 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐในปีถัดมา การส่งออกของไทยปรับตัวดีขึ้นจากช่วงก่อนการลอยตัวค่าเงินอย่างชัดเจน ส่วนการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และการลงทุนในหลักทรัพย์จากต่างประเทศมีการขยายตัวรองลงมาตามลำดับ โดยการลงทุนในหลักทรัพย์จากต่างประเทศมีการขยายตัวค่อนข้างต่ำเพียงประมาณเฉลี่ยร้อยละ 1.49 ต่อปี (2540-2550) อาจเนื่องมาจากการตกต่ำอย่างหนักของดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหลังการเกิดวิกฤตเศรษฐกิจใน พ.ศ. 2540 และค่อยๆฟื้นตัวอย่างเชื่องช้า จึงทำให้ไม่ได้รับความสนใจจากต่างชาติเท่าที่ควรและนักลงทุนส่วนใหญ่เทขายหุ้นออกมาในช่วงนั้น ประกอบกับในช่วง 3 ปีแรกหลังวิกฤตเศรษฐกิจใน พ.ศ. 2540 นั้น รัฐบาลใช้นโยบายคงอัตราดอกเบี้ยในระดับสูงเพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจตามคำแนะนำของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) อัตราดอกเบี้ยเงินฝากปรับตัวสูงขึ้นเฉลี่ยกว่าร้อยละ 12 ต่อปี และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้าชั้นดีของธนาคารพาณิชย์ (MLR) สูงถึงเฉลี่ยกว่าร้อยละ 16 ต่อปี การที่อัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับสูงนี้ไม่ส่งผลดีต่อธุรกิจเพราะจะต้องแบกรับภาระดอกเบี้ยจ่ายที่สูง และนักลงทุนจะมีการปรับพอร์ตการลงทุนโดยหันมาฝากเงินกับสถาบันการเงินมากขึ้นแทนการลงทุนในตลาดหุ้นที่มีความเสี่ยงสูง

ส่วนในช่วงสิบปีหลังจาก พ.ศ. 2550 เป็นต้นมากลับพบว่าการลงทุนในหลักทรัพย์จากต่างประเทศมีการขยายตัวมากที่สุดที่ประมาณเฉลี่ยร้อยละ 7 ต่อปี เนื่องจากการเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในสหรัฐอเมริกาและยุโรปทำให้มีการเคลื่อนย้ายเงินทุนเข้ามาลงทุนในเอเชียมากขึ้น ซึ่งก็รวมทั้งประเทศไทยด้วย นอกจากนี้ในระยะ 2-3 ปีที่ผ่านมาตลาดหุ้นไทยมีการขยายตัวค่อนข้างมากอันเป็นไปตามภาวะตลาดหุ้นทั่วโลก ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุนไปลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ทั่วโลกมากขึ้น ส่วนการขยายตัวทั้งการค้าระหว่างประเทศและการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีการขยายตัวต่ำกว่าในช่วงแรก สาเหตุสำคัญมาจากความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเริ่มลดลง ส่วนหนึ่งมาจากการปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำแบบก้าวกระโดดเป็น 300 บาทต่อวันทั่วประเทศใน พ.ศ. 2556 ทำให้ต้นทุนการผลิตสินค้าสูงขึ้น โดยเฉพาะสินค้าที่ใช้แรงงานเข้มข้น (labor intensive) เช่น อุตสาหกรรมสิ่งทอ เกษตรกรรม การก่อสร้าง เป็นต้น การที่ต้นทุนสินค้าสูงขึ้นทำสินค้าส่งออกของไทยมีราคาแพงเมื่อเทียบกับคู่แข่ง นอกจากนี้ยังมีบริษัทข้ามชาติจำนวนหนึ่งย้ายฐานการผลิตจากไทยไปประเทศเพื่อนบ้านที่มีค่าจ้างแรงงานต่ำกว่าอีกด้วย

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติและวิจัยกรุงศรี (2561)

ภาพที่ 1.3 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำของไทย

สำหรับในระยะเวลาที่ผ่านมาแม้จะเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศของไทยมีบทบาทสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจดังกล่าว แต่ผลได้จากการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศก็มาพร้อมกับการเปิดรับความเสี่ยงจากความผันผวนของปัจจัยภายนอกประเทศที่ควบคุมไม่ได้ ที่จะเข้ามากระทบกับตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคภายในประเทศ เช่น เงินเฟ้อ อัตราแลกเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ย และปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ เป็นต้น ทำให้การบริหารจัดการของทั้งภาครัฐและเอกชนมีความซับซ้อนยิ่งขึ้น และในส่วนของภาคเอกชนที่ทำธุรกรรมระหว่างประเทศอาจมีต้นทุนในการป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเพิ่มขึ้นด้วย

นอกจากนี้ยังมีงานศึกษาจำนวนหนึ่ง เช่น Lipsey et al., 2000 และ Ghatak et al. 2007 ที่ระบุว่าประโยชน์จากการค้าและการลงทุนจากต่างประเทศที่แต่ละประเทศได้รับนั้น คงมิใช่สูตรสำเร็จตายตัวเหมือนกันทุกประเทศ บางประเทศอาจได้รับประโยชน์มากบ้างน้อยบ้างแตกต่างกันออกไปตามความพร้อมของปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจและทรัพยากรมนุษย์ของแต่ละประเทศเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตามงานในอดีตที่ผ่านมาส่วนใหญ่ศึกษาเป็นทีละส่วน เช่น งานศึกษาของ Josheski and Lazarov 2012 ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการค้าระหว่างประเทศกับการเติบโตทางเศรษฐกิจ ส่วนงานศึกษาของ Borensztein et al. 1998, Ghatak and Halicioglu 2006, Ayanwale et al. 2007 ศึกษาผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศต่อประเทศเจ้าบ้าน รวมทั้ง Duasa

and Kassim (2009) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเงินลงทุนในหลักทรัพย์จากต่างประเทศกับการเติบโตทางเศรษฐกิจ เป็นต้น

ดังนั้นในการศึกษานี้จึงต้องการที่จะศึกษาถึงบทบาทของการค้าระหว่างประเทศ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และการลงทุนในหลักทรัพย์ระหว่างประเทศ ว่าแต่ละช่องทางมีบทบาทต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยมากน้อยเพียงใด โดยเปรียบเทียบความแตกต่างของบทบาทแต่ละช่องทางในช่วงก่อนและหลัง พ.ศ. 2550 เพื่อดูถึงการเปลี่ยนแปลงในช่วงก่อนและหลังการเกิดวิกฤตเศรษฐกิจสหรัฐฯ ซึ่งคาดว่าโครงสร้างทางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศมีการเปลี่ยนแปลงไป เช่น การขยายตัวของการส่งออกในแต่ภาคในระบบเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ เป็นต้น อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการส่งออกดังกล่าวจะสะท้อนถึงบทบาทของภาคเศรษฐกิจนั้นๆอีกทางหนึ่งว่ามีบทบาทมากขึ้นหรือลดลง นอกจากนี้การลงทุนจากต่างประเทศก็เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการที่ได้รับความนิยมจากบริษัทข้ามซึ่งจะพิจารณาเป็นรายอุตสาหกรรม ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของการค้าและการลงทุนจะส่งผลโดยตรงกับการจัดสรรทรัพยากรในระบบเศรษฐกิจและการจ้างงาน

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

สำหรับการศึกษารolesการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ศึกษาสภาพทั่วไปของการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศของไทยในระยะที่ผ่านมา เพื่อพิจารณาทิศทางแนวโน้มรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและบทบาทของการค้าระหว่างประเทศและการลงทุนระหว่างประเทศ

2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการค้าระหว่างประเทศ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และการลงทุนในหลักทรัพย์จากต่างประเทศกับการเติบโตทางเศรษฐกิจ เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของแต่ละช่องทาง

1.3 ขอบเขตโครงการวิจัย

การศึกษานี้จะแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ลักษณะ คือ การศึกษาเชิงพรรณนา การสัมภาษณ์เชิงลึก และการวิเคราะห์เชิงปริมาณ สำหรับข้อมูลที่น่ามาใช้ในการศึกษาแบ่งเป็นข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ ดังนี้

ข้อมูลปฐมภูมิ

1. วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค ข้อดี ข้อด้อย และผลกระทบของการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศของไทยทั้งในระดับการปฏิบัติ เช่น ขั้นตอน กฎระเบียบต่างๆ ข้อกฎหมาย เป็นต้น และในระดับนโยบายที่ส่งเสริมและบั่นทอนการทำกิจกรรมระหว่างประเทศดังกล่าว เพื่อให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา นำไปสู่การพัฒนาการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศให้ประเทศได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง และสามารถกระจายผลประโยชน์จากการค้าและการลงทุนไปสู่ภาคเศรษฐกิจต่างๆในระบบเศรษฐกิจให้ได้มากขึ้น

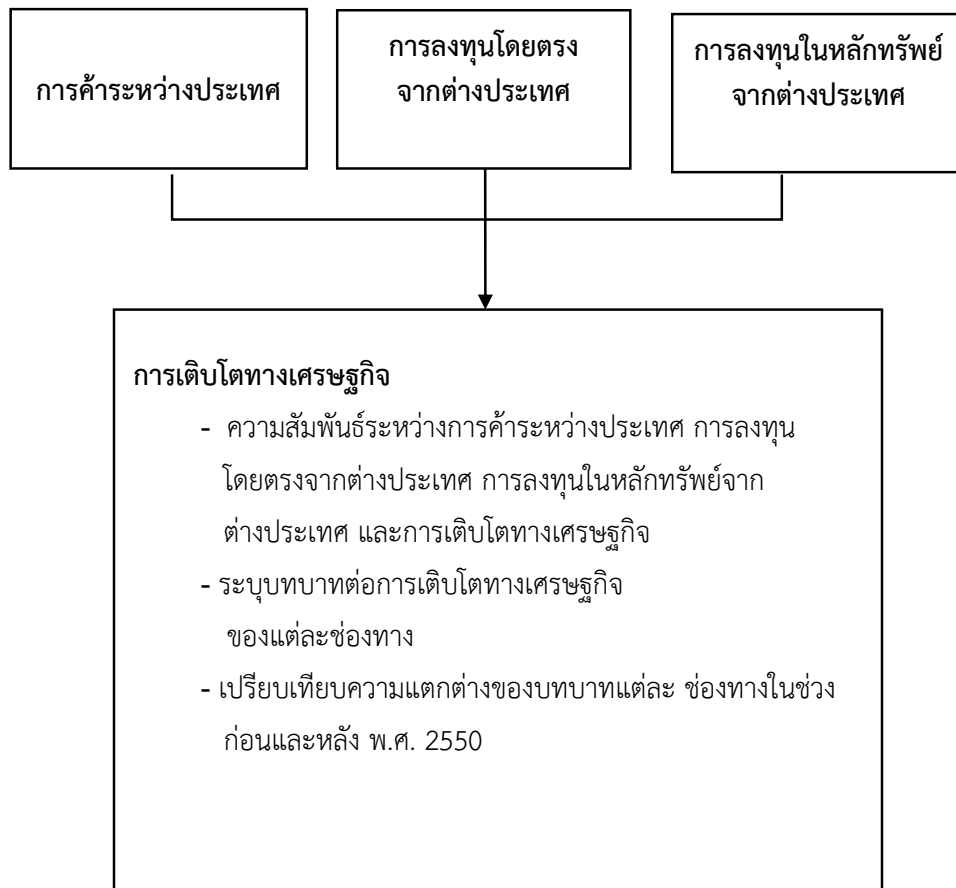
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศของไทยโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่

- 1) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI)
- 2) ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการคลัง เป็นต้น
- 3) ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
- 4) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- 5) นักวิชาการ

ข้อมูลทุติยภูมิ

ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิในประเด็นต่างๆ จากการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งที่เป็นตำรา บทความ และเอกสารอื่นๆที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ สำหรับข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์เชิงปริมาณนั้น เป็นข้อมูลรายไตรมาสโดยเริ่มจากไตรมาส 1 พ.ศ. 2541 ถึงไตรมาส 4 พ.ศ. 2559 ประกอบด้วย 1) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) 2) มูลค่าการนำเข้า (M) 3) มูลค่าการส่งออก (X) 4) การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) และ 5) การลงทุนในหลักทรัพย์จากต่างประเทศ (FPI) โดยรวบรวมข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1.4 กรอบวิธีการวิจัย

1.5 นิยามศัพท์

การค้าระหว่างประเทศ หมายถึง กิจกรรมการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการระหว่างประเทศหนึ่งกับอีกประเทศหนึ่ง โดยมีการชำระและส่งมอบสินค้าและบริการเกิดขึ้นตามที่ตั้งกลงกัน สำหรับประเทศที่ทำการค้ากัน เรียกว่า ประเทศคู่ค้า

การลงทุนระหว่างประเทศ หมายถึง การที่ประเทศหนึ่งประเทศใดเคลื่อนย้ายเงินทุนจากประเทศของตนไปลงทุนในประเทศอื่น เพื่อหวังผลตอบแทนจากการลงทุนที่คาดว่าจะสูงกว่าการลงทุนในประเทศ รวมทั้งเป็นการกระจายความเสี่ยงจากการลงทุน โดยการลงทุนระหว่างประเทศในการศึกษานี้เป็นการลงทุนที่ต่างประเทศเข้ามาลงทุนในประเทศไทย แบ่งเป็นการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) และการลงทุนในหลักทรัพย์จากต่างประเทศ (Foreign Portfolio Investment: FPI)

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ หมายถึง ธุรกิจการลงทุนของบริษัทข้ามชาติผู้มีถิ่นฐานในต่างประเทศมีต่อธุรกิจที่มีถิ่นฐานในประเทศไทย โดยทั่วไปจะทำการผลิตสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของประเทศที่ตนเข้าไปลงทุนเป็นหลัก ทั้งนี้ผู้ลงทุนมีสิทธิในการบริหารจัดการและควบคุมกิจการ สำหรับผลตอบแทนที่ได้รับจะอยู่ในรูปของกำไร

การลงทุนในหลักทรัพย์จากต่างประเทศ หมายถึง ธุรกิจเกี่ยวกับการซื้อขายตราสารทางการเงิน เช่น ตราสารทุน ตราสารหนี้ และตราสารอนุพันธ์ เป็นต้น ของผู้มีถิ่นฐานในต่างประเทศที่เข้ามาทำธุรกรรมในประเทศไทย โดยทั่วไปผู้ลงทุนมักไม่มีสิทธิในการควบคุมกิจการ หรือ ไม่ได้มุ่งเข้าไปควบคุมกิจการ สำหรับผลตอบแทนที่ได้รับจะอยู่ในรูปของเงินปันผล/ดอกเบี้ย

การเติบโตทางเศรษฐกิจ หมายถึง การเพิ่มขึ้นของผลผลิตทั้งหมดภายในประเทศในช่วงเวลาหนึ่ง โดยทั่วไปนิยามวัดด้วยอัตราการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ในช่วงระยะเวลา 1 ปี

การกระจายผลประโยชน์ หมายถึง ผลประโยชน์ที่ประเทศไทยได้รับจากการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศนั้น ได้ถูกจัดสรรไปยังภาคเศรษฐกิจต่างๆ ประกอบด้วย ภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการในสังคมมากน้อยต่างกันอย่างไร

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษานี้ คือ

1. สามารถระบุถึงปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนทิศทางในอนาคตของการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศของไทย เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือภาคเอกชน จะได้นำไปแก้ไขปรับปรุง ทั้งในระดับปฏิบัติและระดับนโยบาย เพื่อลดปัญหาอุปสรรคลงโดยเฉพาะในเรื่องกฎเกณฑ์และกรอบเวลาการทำงาน ทั้งนี้เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันที่มีแนวโน้มรุนแรงขึ้นในปัจจุบัน จากการที่ระบบเศรษฐกิจของนานาประเทศมีการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุนมากขึ้น ประเทศต่างๆหันมาใช้นโยบายการดึงดูดเงินทุนจากต่างประเทศเข้ามาขับเคลื่อนเศรษฐกิจมากขึ้น ในส่วนของประเทศไทยก็ต้องพยายามสร้างจุดแข็งและลดจุดอ่อนลงเพื่อให้สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลกได้ และนำประเทศไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

2. สามารถระบุถึงบทบาทความสำคัญในแต่ละช่องทางของภาคต่างประเทศที่นำเงินทุนเข้าประเทศ ประกอบด้วย การค้าระหว่างประเทศ การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และการลงทุนในหลักทรัพย์จากต่างประเทศ ว่ามีบทบาทแตกต่างกันอย่างไร และบทบาทของแต่ละช่องทางเหล่านี้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตหรือไม่เมื่อสภาพแวดล้อมภายนอกและโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศเปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถกำหนดนโยบายในการขยายตัวและการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจได้อย่างสมดุลและมีความยั่งยืนในระยะยาว

3. ผลการศึกษาจะทำให้ทราบลักษณะของการกระจายของเงินทุนจากการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ ว่าเงินทุนดังกล่าวกระจายสู่ภาคเศรษฐกิจต่างๆเท่าเทียมกันหรือไม่ หากไม่เท่าเทียมกันจะสามารถลดความเหลื่อมล้ำได้อย่างไร ควรมีนโยบายมารองรับเพื่อให้เกิดการจัดสรรเงินทุนดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพได้อย่างไร ซึ่งจะทำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องนำไปกำหนดนโยบาย เช่น การส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ การส่งออก ทั้งนี้เพื่อให้เงินทุนที่ได้จากการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศมีการกระจายตัว และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อเสริมสร้างการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะยาว ซึ่งจะเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการลดต้นทุนการผลิต รวมทั้งการสร้างระบบสาธารณูปโภคและทรัพยากรมนุษย์ที่มีความพร้อมต่อการลงทุนและการถ่ายทอดเทคโนโลยี